

XXXIX. zasedání Akademického sněmu Akademie věd České republiky

Praha 15. prosince 2011

Bod programu: 2

**ZPRÁVA O ČINNOSTI AKADEMICKÉ RADY AV ČR
ZA OBDOBÍ OD XXXVIII. ZASEDÁNÍ
AKADEMICKÉHO SNĚMU**

Zpráva o činnosti Akademické rady Akademie věd České republiky za období od XXXVIII. zasedání Akademického sněmu AV ČR

V období od XXXVIII. zasedání Akademického sněmu AV ČR (dále jen Akademický sněm), konaného 21. dubna 2011, do uzávěrky této zprávy se Akademická rada AV ČR (dále jen Akademická rada) sešla sedmkrát a její předsednictvo osmkrát. Další schůze obou orgánů se uskuteční krátce před zasedáním Akademického sněmu. Pracoviště Akademie věd České republiky (dále jen AV ČR) byla o jednáních a usneseních Akademické rady v souladu s čl. 5 odst. (3) Stanov AV ČR informována elektronickou formou prostřednictvím internetových stránek AV ČR. Rámcové informace o projednávaných záležitostech a přijatých usneseních jsou publikovány v Akademickém bulletinu.

V období od posledního zasedání Akademického sněmu se Akademická rada zabývala těmito hlavními záležitostmi:

I. Plnění usnesení Akademického sněmu

K plnění usnesení XXXVIII. zasedání Akademického sněmu, konaného 21. dubna 2011, byla učiněna tato opatření:

Bod I.2a – Výroční zpráva o činnosti AV ČR za rok 2010, která byla schválena XXXVIII. zasedáním Akademického sněmu, byla po zapracování připomínek Akademického sněmu zaslána Kanceláři prezidenta republiky, předsedovi a ostatním členům vlády ČR, předsedům a místopředsedům obou komor Parlamentu, předsedům výborů Poslanecké sněmovny Parlamentu a členům jejího Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, členům senátního Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, členům a sekretariátu Rady pro výzkum, vývoj a inovace, rektorům spolupracujících vysokých škol a některým dalším zainteresovaným institucím. Anglická verze výroční zprávy byla zaslána zejména zahraničním partnerům AV ČR, zastupitelským úřadům v Praze a vybraným orgánům a institucím Evropské unie. Obě jazykové mutace byly zveřejněny i na www stránkách AV ČR.

Bod I.3 – Akademická rada zajistila dle připomínek Akademického sněmu dopracování Výroční zprávy o činnosti AV ČR za rok 2010, kterou znovu projednala na svém 29. zasedání 10. května 2011. Dále na svém 34. zasedání 11. října 2011 schválila novou koncepci a osnovu Výroční zprávy o činnosti AV ČR za rok 2011, která byla zapracována do návrhu harmonogramu pro její zpracování.

Bod I.4 – Předseda AV ČR seznámil Radu pro výzkum, vývoj a inovace se žádostí Akademického sněmu AV ČR o urychlení implementace systémů hodnocení a financování vědy a výzkumu vycházejících z Programového prohlášení vlády České republiky a z doporučení Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v České republice.

Bod II.3 – Při jednáních s řediteli pracovišť AV ČR bylo doporučováno, aby využili výsledků jejich hodnocení k restrukturalizaci výzkumného zaměření

a k organizačním změnám v zájmu trvalého důrazu na zvyšování kvality vědecké práce a na posilování mezinárodní konkurenceschopnosti pracovišť AV ČR.

Bod II.4 – V souvislosti s uplatněním výsledků hodnocení v návrzích koncepčních opatření organizačního a finančního charakteru předsednictvo Akademické rady zpracovalo Návrh Principů stanovení institucionální podpory pracovišť AV ČR pro rok 2012 a rámec postupu pro další období, který byl následně schválen Akademickou radou a je předkládán tomuto zasedání Akademického sněmu jako samostatný materiál.

Bod IV.2 – Připomínky a návrhy obsažené ve zprávě Dozorčí komise předložené XXXVIII. zasedání Akademického sněmu, zejména k návrhu Výroční zprávy o činnosti Akademie věd ČR za rok 2010, ke zprávě o hospodaření AV ČR v roce 2010 a jejímu závěrečnému účtu a k informaci o průběhu a výsledcích I. etapy hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR, byly vypořádány.

II. Koncepční a vědecko-organizační otázky

Akademická rada i v tomto období pokračovala v realizaci Koncepce rozvoje výzkumu a vývoje v AV ČR. Stejně jako v minulosti byla Akademická rada informována o jednáních Rady pro výzkum, vývoj a inovace (její členové byli odvoláni vládou ČR k 5. říjnu 2011). Příslušným ústavům AV ČR byla zaslána výzva Rady pro výzkum, vývoj a inovace k nominacím na členy expertních panelů pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které byly podány 15. srpna 2011.

Akademická rada souhlasila s Memorandem o spolupráci mezi Akademií věd České republiky a Senátem Parlamentu České republiky, které následně podepsal předseda AV ČR a předseda Senátu Parlamentu České republiky.

Byla projednána opatření k obměně řídicích orgánů pracovišť AV ČR, jimž končí funkční období v roce 2012. Ředitelům a předsedům rad pracovišť AV ČR byl zaslán hromadný dopis předsedy AV ČR obsahující doporučení postupů při této obměně. Předsedovi AV ČR budou průběžně předkládány k projednání návrhy rad pracovišť AV ČR na jmenování ředitelů pracovišť AV ČR na funkční období 2012–2017. Uskuteční se také obměna členů rad pracovišť AV ČR a jejich vedení doporučí Akademické radě kandidáty na jmenování představitelů pracovišť do jejich dozorčích rad.

K zajištění přípravy Výroční zprávy o činnosti Akademie věd ČR za rok 2011 byl schválen postup přípravy výročního hodnocení v AV ČR včetně nové osnovy výroční zprávy o činnosti AV ČR za rok 2011 a harmonogramu její přípravy, o čemž byla pracoviště AV ČR informována prostřednictvím hromadného dopisu předsedy AV ČR. Návrh výroční zprávy bude předložen zasedání Akademické rady v březnu 2012.

Akademická rada byla informována o plnění smluv o spolupráci se samosprávnými celky a doporučila, aby se podobná spolupráce rozvíjela i v rámci br-

něnských a budějovických pracovišť AV ČR. Byla rozšířena společná regionální spolupráce AV ČR, Pardubického kraje a Sdružení obcí Orlicko o Centrum biologické ochrany Těchonín.

V rámci meziresortního připomínkového řízení zaujala AV ČR stanoviska k více jak 30 vládním materiálům předkládaným ministerstvy či jinými státními orgány. Z nich je třeba zejména jmenovat kritické stanovisko, připravené odborníky z archeologických pracovišť AV ČR, k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, k novelizaci zákona o archivnictví a spisové službě a návrhu legislativních úprav v souvislosti se zavedením předávání Pomocného analytického přehledu, zpracovaného Ministerstvem financí ČR. Tradičně zásadní připomínky vznesla AV ČR k metodice hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů pro rok 2012. Členové Akademické rady také vypracovali připomínky ke Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012–2020 předložené Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR (k níž byly vzneseny vážné výhrady), k Národní inovační strategii České republiky předložené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a vyjadřovali se k zásadám Strategie rozvoje Technologické agentury ČR.

III. Institucionální a účelová podpora výzkumu

V oblasti **institucionálního financování** pokračovala první etapa hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2005–2009. Akademická rada byla seznámena s výsledky hodnocení hodnotících komisí na jaře 2011, přijala k nim svá stanoviska a následně o nich informovala ředitele příslušných pracovišť. V druhé etapě hodnocení se uskutečnila jednání místopředsedů AV ČR s řediteli příslušných ústavů nad výsledky hodnocení a poté Akademická rada vyslovila svůj souhlas se závěry této fáze hodnocení. Ve třetí etapě hodnocení souhlasila Akademická rada s návrhem principů stanovení institucionální podpory pracovišť AV ČR pro rok 2012 a následující období, který je předkládán tomuto zasedání Akademického sněmu.

Ve druhé polovině roku 2011 se uskutečnilo též hodnocení odborné činnosti infrastrukturních pracovišť AV ČR, tedy Knihovny AV ČR, v. v. i., a Střediska společných činností AV ČR, v. v. i., za léta 2005–2009. V této souvislosti Akademická rada schválila metodický pokyn pro postup hodnotících komisí při hodnocení odborné činnosti infrastrukturních pracovišť AV ČR za léta 2005–2009, metodický pokyn pro zpracování podkladových materiálů při hodnocení odborné činnosti infrastrukturních pracovišť AV ČR za léta 2005–2009 a statut a jednací řád komisí pro hodnocení odborné činnosti infrastrukturních pracovišť AV ČR za léta 2005–2009. Po projednání v Akademické radě jmenoval předseda AV ČR předsedy a členy Komise pro hodnocení odborné činnosti Knihovny AV ČR, v. v. i., za léta 2005–2009 a Komise pro hodnocení odborné činnosti Střediska společných činností AV ČR, v. v. i., za léta 2005–2009. Na listopadovém zasedání Akademická rada vyjádřila svůj souhlas s výsledky tohoto hodnocení s tím, že byly ředitelům hodnocených pracovišť zpřístupněny výsledky jejich hodnocení a byli požádáni o zaslání písemného stanoviska.

Obdobně jako v předchozích letech byla provedena kontrola řešení výzkumných záměrů pracovišť AV ČR v roce 2010 a Akademická rada schválila výsledky této kontroly. Každoroční posouzení dosažených výsledků provádějí místopředsedové vědních oblastí ve spolupráci se členem Akademické rady odpovědným za oblast institucionální podpory (prof. P. Rábem). Jako podklad pro toto hodnocení posloužily výroční zprávy jednotlivých pracovišť, které prokázaly, že řešení výzkumných záměrů v roce 2010 probíhalo v souladu se stanoveným časovým postupem a bylo dosaženo řady významných výsledků.

Akademická rada byla v červnu informována o dosavadním průběhu a přínosech Programu interní podpory projektů mezinárodní spolupráce AV ČR, který je financován z institucionálních prostředků. Z průběžných a závěrečných zpráv za léta 2009 a 2010 vyplývá, že za toto období bylo v rámci Programu dosaženo cca 750 výsledků. Akademická rada v říjnu souhlasila s dalším vývojem Programu a vypsáním nového soutěžního kola.

V oblasti **účelového financování** byla Akademická rada informována o výsledcích závěrečného hodnocení 195 ukončených standardních a juniorských badatelských grantových projektů GA AV. Z Dozorčí rady GA AV byl v důsledku odvolání Rady pro výzkum, vývoj a inovace odvolán její zástupce. Po jmenování nové Rady pro výzkum, vývoj a inovace požádá předseda GA AV jejího předsedu o nominaci nového zástupce. Průběžně byla diskutována problematika založení interní grantové agentury AV ČR s tím, že by měla být zaměřena na podporu mladých badatelů a na interdisciplinární granty.

IV. Změny ve funkcích ředitelů vědeckých pracovišť AV ČR

Na základě výběrového řízení a návrhu Rady Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., rozhodl předseda AV ČR o jmenování doc. RNDr. Karla Olivy, Dr., ředitelem Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., na pětileté funkční období s účinností od 1. října 2011 do 30. září 2016.

V. Oceňování výsledků výzkumu

Akademická rada schválila Statut Ceny předsedy Akademie věd ČR za propagaci či popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, který byl vydán jako směrnice Akademické rady v interních normách AV ČR.

Na doporučení Akademické a Vědecké rady AV ČR udělil předseda AV ČR tato ocenění AV ČR:

Ceny Akademie věd ČR za dosažené vynikající výsledky velkého vědeckého významu obdrželi:

- autorský tým Fyzikálního ústavu AV ČR, v. v. i., ve složení: RNDr. Antonín Šimůnek, CSc., RNDr. Jiří Vackář, CSc., za vědecký výsledek: **Tvrdość materiálů s iontovou a kovalentní vazbou;**

- autorský tým Ústavu teorie informace a automatizace AV ČR, v. v. i., ve složení: prof. Ing. Michal Haindl, DrSc., Ing. Jiří Filip, Ph.D., Ing. Jiří Grim, CSc., RNDr. Vojtěch Havlíček, Ph.D., Ing. Martin Hatka za vědecký výsledek: **Matematické modelování vizuálních vlastností povrchů materiálů**;
- autorský tým navržený Grantovou agenturou AV ČR ve složení: MUDr. Zdeněk Hodný, CSc., Mgr. Lenka Rossmeislová, Ph.D., Mgr. Hana Hanzlíková, Ph.D., Mgr. Kateřina Krejčíková, Mgr. Markéta Vančurová (pracovníci Ústavu molekulární genetiky AV ČR, v. v. i.) za vědecký výsledek: **Úloha PML v buněčném stárnutí**;
- autorský tým navržený Radou programu Nanotechnologie pro společnost ve složení: prof. RNDr. Blanka Říhová, DrSc., RNDr. Miroslav Flieger, CSc. (pracovníci Mikrobiologického ústavu AV ČR, v. v. i.), prof. RNDr. Viktor Brabec, DrSc. (Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.), doc. Ing. Emil Pollert, DrSc. (Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.), prof. Ing. Karel Ulbrich, DrSc. (Ústav makromolekulární chemie AV ČR, v. v. i.), RNDr. Jarmila Králová, Ph.D. (Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i.), RNDr. Ladislav Kohout, DrSc. (Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.), prof. MUDr. Pavel Martásek, DrSc. (1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy), prof. RNDr. Martin Kotora, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy), prof. RNDr. Pavel Anzenbacher, DrSc. (Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci), prof. RNDr. Vladimír Král, DrSc. (Vysoká škola chemicko-technologická v Praze) za vědecký výsledek: **Nanočásticové a supramolekulární systémy pro cílený transport léčiv**;
- autorský tým Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i., ve složení: prof. PhDr. Pavel Materna, CSc., Bjørn Thoring Flagstad Jespersen, Ph.D. (pracovníci Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i.), doc. RNDr. Marie Duží, CSc. (Technická univerzita Ostrava) za vědecký výsledek: **Procedural Semantics for Hyperintensional Logic**;
- PhDr. Ivan Pavlů, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.), navržený Grantovou agenturou AV ČR za vědecký výsledek: **Artefakty v neolitické společnosti. Jejich status a role**.

Ceny Akademie věd ČR pro mladé vědecké pracovníky do 35 let za vynikající výsledky vědecké práce obdrželi:

- Dr. Adéla Kawka, Ph.D., 1977 (Astronomický ústav AV ČR, v. v. i.) za vědecký výsledek: **Bílí trpaslíci v naší Galaxii**;
- RNDr. Linda Nedbalová, Ph.D., 1976 (Botanický ústav AV ČR, v. v. i.) za vědecký výsledek: **Sněžné řasy: jedinečné mikroorganismy z extrémních míst naší planety a naděje pro biotechnologie**.

Po projednání návrhů v komisi složené z domácích i zahraničních odborníků obdrželi **Praemium Academiae 2011** doc. Ing. Jiří Homola, CSc., DSc. (Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i.) a prof. Martin Hof, Dr. rer. nat., DSc. (Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského, AV ČR, v. v. i.).

Čestné medaile AV ČR obdržely tyto vědecké osobnosti:

Čestnou medaili AV ČR „De scientia et humanitate optime meritis“: Andrew J. Festel, Ph.D. (geofyzik/seismolog a astronaut NASA);

Čestnou oborovou medaili Bernarda Bolzana za zásluhy v matematických vědách:

- prof. RNDr. Vojtěch Růdl, CSc. (Emory University, Atlanta, USA),
- Ivo Vrkoč, DrSc. (Matematický ústav AV ČR, v. v. i.);

Čestnou oborovou medaili Ernsta Macha za zásluhy ve fyzikálních vědách:

- Ing. Karel Jungwirth, DrSc. (Badatelské centrum PALS – společné pracoviště Ústavu fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i., a Fyzikálního ústavu AV ČR, v. v. i.),
- prof. Dr. Dieter Vollhardt (Universität Augsburg, Augsburg, SRN);

Čestnou oborovou medaili Františka Palackého za zásluhy v historických vědách:

- prof. Dr. Joachim Bahlcke (Universität Stuttgart, Historisches Institut, Stuttgart, SRN),
- prof. dr. hab. Wojciech Iwańczak (Uniwersytet w Kielcach, Kielce, Polsko);

Čestnou oborovou medaili Jana Evangelisty Purkyně za zásluhy v biomedicínských vědách: prof. RNDr. František Vyskočil, DrSc., dr. h. c. (Fyziologický ústav AV ČR, v. v. i.);

Čestnou oborovou medaili Karla Engliše za zásluhy v sociálních a ekonomických vědách: prof. PhDr. Pavel Říčan, CSc. (Psychologický ústav AV ČR, v. v. i.);

Čestnou medaili Vojtěcha Náprstka za zásluhy v popularizaci vědy:

- PhDr. Veronika Kratochvílová (Tiskový odbor AV ČR),
- Ing. Dana Sephtonová (British Council, Česká republika),
- Ing. Květa Stejskalová (Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i.);

Čestnou medaili Za zásluhy o Akademii věd České republiky:

- PhDr. Jarmila Burgetová (Knihovna AV ČR, v. v. i.),
- RNDr. Václav Novák, CSc., in memoriam (Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.);

Prémii Otto Wichterleho mladým vědeckým pracovníkům AV ČR v roce 2011 obdrželi:

I. oblast věd

1.	RNDr. Jan Borovička, Ph.D. (1979)	Geologický ústav
a Ústav jaderné fyziky
2.	RNDr. Stanislav Gunár, Ph.D. (1981)	Astronomický ústav
3.	RNDr. Tomáš Masopust, Ph.D. (1978)	Matematický ústav
4.	Neil Dillip Thapen, Ph.D. (1976)	Matematický ústav
5.	RNDr. Patrícia Martinková, Ph.D. (1979)	Ústav informatiky
6.	Mgr. Martin Čada, Ph.D. (1976)	Fyzikální ústav
7.	Mgr. Hynek Němec, Ph.D. (1979)	Fyzikální ústav
8.	Mgr. Jindřich Kolorenč, Ph.D. (1977)	Fyzikální ústav

II. oblast věd

1.	Mgr. Otakar Frank, Ph.D. (1977)	Ústav fyzikální chemie
J. Heyrovského
2.	Mgr. Jan Sýkora, Ph.D. (1977)	Ústav fyzikální chemie
J. Heyrovského
3.	RNDr. Dušan Koval, Ph.D. (1976)	Ústav organické chemie
a biochemie
4.	MUDr. Libor Macůrek, Ph.D. (1976)	Ústav molekulární genetiky
5.	RNDr. Petr Procházka, Ph.D. (1976)	Ústav biologie obratlovců
6.	Mgr. Natálie Martinková, Ph.D. (1976)	Ústav biologie obratlovců
7.	Mgr. Jana Křenková, Ph.D. (1979)	Ústav analytické chemie
8.	RNDr. Lydie Plecítá-Hlavatá, Ph.D. (1977)	Fyziologický ústav
9.	Mgr. Martin Horák, Ph.D. (1978)	Fyziologický ústav

III. oblast věd

1.	PhDr. Michal Bauer, Ph.D. (1980)	Národohospodářský ústav
2.	PhDr. Tomáš Vilímek, Ph.D. (1976)	Ústav pro soudobé dějiny
3.	Mgr. Bc. Vít Boček, Ph.D. (1980)	Ústav pro jazyk český
4.	Mgr. Gabriela Marková, Ph.D. (1978)	Psychologický ústav
5.	PhDr. Lukáš Linek, Ph.D. (1976)	Sociologický ústav
6.	František Šístek, M. A., Ph.D. (1977)	Historický ústav

Fellowship J. E. Purkyně význačným perspektivním vědeckým pracovníkům byl udělen:

- Mgr. Janu Jansovi, Ph.D., navrženému Mikrobiologickým ústavem AV ČR, v. v. i.,

- Mag. Dr. phil. Alexanderu Kratochvilovi, navrženému Ústavem pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.,
- prof. RNDr. Ladislavu Kvaszovi, Dr., navrženému Filosofickým ústavem AV ČR, v. v. i.,
- Mgr. Jakubu Steinerovi, M. A., Ph.D., navrženému Národohospodářským ústavem AV ČR, v. v. i.

VI. Spolupráce s vysokými školami, aplikovaným výzkumem a podnikatelskou sférou

Člen Akademické rady prof. J. Zima se aktivně účastnil zasedání pracovní skupiny k návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách a informoval Akademickou radu o postupu na jeho přípravě. Zároveň v rámci této pracovní skupiny získal informace o přípravě návrhu zákona o finanční pomoci studentům.

Byl vysloven souhlas se smlouvou o sdružení mezi Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v. v. i., a CEVRO Institutem, o. p. s. Společné pracoviště se zaměří zejména na přípravu a realizace vědeckovýzkumných projektů v humanitních a společenských oborech korespondujících se zaměřením obou smluvních stran (např. historie, politologie, literární věda, veřejná správa aj.), dále na organizování konferencí, workshopů, seminářů, výstav apod., vydavatelskou činnost a realizaci vysokoškolské výuky všech stupňů formou přednášek, cvičení, seminářů a vedení kvalifikačních prací.

Zástupcem AV ČR ve Sboru expertů projektu Q-Ram (individuální projekt národní „Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání“ realizovaný MŠMT) byl jmenován prof. J. Zima.

Zástupci Akademické rady se podíleli na tvorbě politik a řadě jednání a akcí směřujících k podpoře partnerství mezi výzkumnou a uživatelskou sférou. Ing. K. Aim se aktivně zúčastnil dalších dvou zasedání Pražské rady pro výzkum a ekonomiku (PRVEK), prvního zasedání Pracovní skupiny pro aktualizaci pražské regionální inovační strategie, zasedání nově ustavené Expertní skupiny Svazu průmyslu a dopravy ČR a jednání Kulatého stolu k návrhům Národní inovační strategie ČR a Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pořádaného Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR. Dále se mj. zúčastnil panelové diskuse „Alternativní formy financování inovací“, symposia organizovaného Joint Institute for Innovation Policy k tématu „Research Needs and Policy Perspectives“ a fóra Knowledge4Innovation (K4I) k problematice „Governance Mechanisms for Research and Innovation“ v Bruselu. Průběžně se podílel na činnosti expertní skupiny IPn EFTRANS ve fázi testování metodik produkovaných v rámci projektu pro podporu a usnadnění komercializace výsledků výzkumu. Členové Akademické rady se dále zúčastnili expertního semináře „Konkurenceschopnost České republiky ve světle nového finančního rámce EU 2014+: Strategie řízení VaV v Německu a vzájemná spolupráce v rámci EU“, „Diskusního fóra Věda, výzkum a průmysl v 21. století“ a prvního jednání k přípravě workshopu „Innovation 2012“ (plánovaného na konec února 2012), jehož hlavními organizátory jsou Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Velvyslanectví USA v ČR a další americké instituce. Získané po-

znatky byly využity mj. při zpracování připomínek k politickým a strategickým materiálům zmíněným v posledním odstavci části II této zprávy.

V listopadu 2011 byl pro potřeby Akademické rady spuštěn elektronický informační systém zaměřený na evidenci účasti pracovišť AV ČR v operačních programech.

Byla zřízena pracovní skupina s účastí zástupců AV ČR, Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., a Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i., která na Ministerstvu kultury ČR připravuje novelu památkového zákona.

VII. Mezinárodní vědecká spolupráce Akademie věd ČR a její zapojování do Evropského výzkumného prostoru

V oblasti **evropské integrace** ve výzkumu a vývoji Akademická rada průběžně sledovala projednávání a schvalování dokumentů klíčových z hlediska přípravy financování výzkumu, vývoje a inovací ze zdrojů EU v období 2014–2020. Pozice ČR k těmto dokumentům je připravována Výborem pro evropský výzkumný prostor (VERA) při MŠMT. Návrhy a doporučení AV ČR předkládal VERA jeho člen Dr. V. Nekvasil, který je též zástupcem AV ČR v Monitorovacích výborech Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Obdobně působí jako člen Pracovní skupiny ŘKV k budoucnosti kohezní politiky zřízené při Ministerstvu pro místní rozvoj ČR. Na pozvání Úřadu vlády se zapojil i do přípravy Národního programu reforem.

Ing. K. Aim a Dr. V. Nekvasil se zúčastnili několika vrcholových evropských konferencí zaměřených na oblast výzkumu, vývoje a inovací, zejména konference ke střednědobému hodnocení 7. rámcového programu („Half Time – Highway, Interim Evaluation of FP7 from Different Perspectives“) a konference věnované aktuálnímu tématu kohezní politiky, „High Level Meeting on the Future of Cohesion Policy“, obě organizované v rámci maďarského předsednictví v Radě EU. Bruselská konference „Framework and the Innovation Union“ byla jedním ze zajímavých a současně na Evropské komisi částečně nezávislých pokusů o kritické zhodnocení příprav na podporu výzkumu a inovací z prostředků EU po roce 2014.

O všech aktivitách svých členů v oblasti evropské integrace byla Akademická rada průběžně informována. Souhrnnou zprávu mapující aktuální stav přípravy politiky EU v oblasti VaVal projednala Akademická rada na svém zasedání 6. září 2011.

V oblasti mnohostranné **vědecké spolupráce** se zástupci AV ČR (prof. J. Palouš, Dr. V. Nekvasil a prof. J. Pánek) aktivně zapojují do jednání významných evropských vědeckých organizací European Science Foundation (ESF), All European Academies (ALLEA), European Academies Science Advisory Council (EASAC) s cílem podílet se na hledání nového uspořádání celoevropských vědeckých institucí a vymezení jejich rolí v Evropském výzkumném prostoru. Ing. K. Aim se stal členem Steering Committee ESF Member Organisation Fo-

rum on Science Foresight for Joint Strategy Development a zúčastnil se jeho jednání. Na pozvání AV ČR se konalo 13. a 15. června 2011 ve vile Lanna jednání ALLEA Standing Committee on Science and Ethics. Zástupci AV ČR se podílí i na jednání vědeckých organizací v celosvětovém měřítku, např. International Council for Science (ICSU) – Dr. Z. Mansfeldová a InterAcademy Medical Panel (IAMP) – prof. J. Syka.

Zvláštní pozornost byla věnována krokům vedoucím k vytvoření organizace Science Europe se sídlem v Bruselu, která by v průběhu několika let měla nahradit stávající organizace EUROHORCS a s velkou pravděpodobností též ESF. Zasedání mimořádného Shromáždění ESF však v této věci nerozhodlo, v současné době probíhají jednání o rozdělení kompetencí a aktivit mezi Science Europe a ESF. Na pozvání AV ČR se konalo 1. a 2. září 2011 ve vile Lanna jednání ESF Finance and Audit Committee.

Ve Smolenicích je ve dnech od 28. do 30. listopadu 2011 připravováno každoroční setkání představitelů akademií věd zemí Visegrádské skupiny V4. K účasti na zasedání byli přizváni i další představitelé evropského neuniverzitního výzkumu. Společné aktivity zahrnují výměnu zkušeností z oblasti vědní strategie a spolupráce, mimo jiné přípravu programu EU Horizont 2020, nového cyklu kohezní politiky EU, výměnu zkušeností z hodnocení ústavů, koordinaci strategie zapojení do ESF a ALLEA a výměnu zkušeností z oblasti využití strukturálních fondů.

V oblasti **dvojstranných spoluprací** nadále pokračovalo rozvíjení vztahů s významnými zahraničními partnery. Akademická rada schválila podpis Dohody o vědecké spolupráci mezi AV ČR a Centre National de la Recherche Scientifique. V souladu s nově podepsanou dohodou bude vedle výměnných pobytů v rámci společných projektů a mezinárodních projektů vědecké spolupráce rozvíjen i nový způsob spolupráce formou společné laboratoře nebo zapojení do evropského výzkumného seskupení laboratoří. Dále Akademická rada souhlasila s uzavřením dohody o vědecké spolupráci mezi AV ČR a National Council for Science and Technology of the United Mexican States (CONACYT).

Ve dnech 3. a 4. října 2011 se v Liblicích uskutečnilo setkání vedení AV ČR a SAV. Na programu letošního jednání byla výměna poznatků o financování vědy a výzkumu, hodnocení vědeckých organizací, pozice a zapojení v ERA. Dalším diskutovaným tématem byla spolupráce AV s V4, ESF a ERC.

VIII. Vzdělávací, popularizační a ediční činnost

Za období od konání jarního Akademického sněmu bylo ve vybraných tištěných i internetových médiích zveřejněno více než 7500 zpráv s heslem Akademie věd a jeho podobami, tj. na 1073 článků měsíčně. Jde o nejvyšší počet od doby, kdy se statistika zaznamenává, tzn. od roku 1998. Centrem mediální pozornosti se stalo např. konečné rozhodnutí o výstavbě ELI v Dolních Břežanech. Novináři se průběžně odvolávali na výsledky studie vědců z Ústavu experimentální medicíny AV ČR, v. v. i. (Program Ostrava) ve spojitosti s nelepším se kritickým stavem ovzduší na Ostravsku a jeho dopady na zdraví obyvatel. AV ČR uspořádala pro-

střednictvím Rady pro popularizaci vědy AV ČR další tradiční Akademické kavárny, které si získaly své příznivce – Ptáci – nejen poslové jara, ale i naše svědomí, Potřebuje Česko historické vědomí? a Jak se bránit přebytku informací, duševní hygiena. Značný zájem veřejnosti vzbudila zejména první z nich. V říjnu byla vyhlášena soutěžní popularizační přehlídka SCIAP 2011 určená pro vědecká centra, ústavy, vysoké školy, občanská sdružení a fyzické osoby s vlastními projekty. Vyvolala nebývalý zájem, když do ní bylo přihlášeno přes 30 popularizačních aktivit. V závěrečné fázi je příprava webu Věda pro život.cz, jehož cílem je propojení popularizační činnosti, vědeckých subjektů, médií a veřejnosti.

Letošní ročník Týdne vědy a techniky, který AV ČR pořádala již po jedenácté, se tentokrát prodloužil na symbolických jedenáct dní a rozšířil po celé republice. Přes 300 akcí se uskutečnilo ve všech krajích České republiky. Na tomto ročníku se podílely všechny ústavy AV ČR a téměř 50 spolupracujících organizací, z toho šest zahraničních.

Akademická rada souhlasila s podepsáním Memoranda mezi AV ČR a ČT, konkrétně programovým okruhem ČT2, které deklaruje jejich vzájemnou podporu a spolupráci. Byla navázána pravidelná spolupráce s pořadem České televize Milénium (mj. zde byla prezentována témata: uhlíkatá vlákna, kůrovec, genom pšenice) a živým vysíláním formátu s názvem Televizní akademie, který pravidelně hostí vědecké pracovníky AV ČR. AV ČR je spoluiniciátorem platformy pro společensko-vědní odborný servis, který nabízí k využití její analytický potenciál pro poradenství a expertní zázemí vlády a Parlamentu ČR, zabezpečuje medializaci výsledků této činnosti. Dokladem tohoto úsilí je Memorandum o spolupráci se Senátem PČR, jehož prvním výsledkem byl listopadový společný seminář o problémech spolupráce mezi akademickou a komerční sférou. Významné je též navázání spolupráce s nejposlouchanější celoplošnou rozhlasovou stanicí rádio Impuls. V daném období bylo připraveno 29 televizních reportáží, které jsou umístovány nejen na internet, ale i do TV vysílání.

V pravidelných měsíčních cyklech věnovaných vždy jednomu oboru přírodních věd pokračovaly pod názvem Nebojte se vědy veřejné přednášky z biologie, chemie, fyziky, lékařství, matematiky, informatiky aj. pro středoškolské studenty a jejich pedagogy. V říjnu například doc. J. Konvalinka z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i., přednášel na aktuální téma AIDS: chemik proti viru a virus proti chemikovi. Expozice fotografky Akademického bulletinu Vědci objektivem S. Kyselové reprezentovala AV ČR nejen na konferenci Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., v Národním technickém muzeu, ale dokonce až na univerzitě v kanadském Kitcheneru.

V rámci projektu Otevřená věda II pokračovalo na pracovištích AV ČR a univerzit 170 vědeckých stáží v oborech chemie, biologie, fyziky, matematiky, informatiky, geologie či geografie, jejichž účastníci se průběžně umisťují na předních místech domácích i zahraničních soutěží. Otevřená věda II byla představena i odborníkům v zahraničí.

Na úspěšný jarní kurz Komunikace vědy navázal podzimní praktický kurz pro vědecké pracovníky zabývající se popularizací vědy a pracovníky mediálních

a tiskových oddělení pracovišť Akademie věd ČR. První tři srpnové týdny roku 2011 se jako obvykle nesly v duchu vzdělávání středoškolských učitelů biologie, chemie a fyziky, kam se sjelo celkem 74 zájemců. Letošní kurz chemie byl aktuálně zařazen mezi akce Mezinárodního roku chemie 2011.

IX. Finanční, organizační a kontrolní činnost v AV ČR

Intenzivně byl připravován a projednáván rozpočet AV ČR na rok 2012 a jeho střednědobý výhled na roky 2013 a 2014, jehož návrh je předkládán jako samostatný materiál tomuto zasedání Akademického sněmu. Zpracován byl i návrh případných vynucených zásahů do rozpočtu AV ČR pro případ jeho snížení zákonem o státním rozpočtu České republiky na rok 2012. Poslancům výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a Ministerstvu financí ČR byl zaslán komentovaný návrh rozpočtu AV ČR na rok 2012 včetně střednědobého výhledu. Akademická rada projednávala také návrh mandatorních neinvestičních výdajů, investičních prostředků na stavební investice a neinvestičních prostředků na nákladnou údržbu a opravy v roce 2012.

V rámci přípravy soutěže o velmi nákladné přístroje, které budou financovány v roce 2012, schválila Akademická rada novelizovaná Pravidla pro přidělování investičních prostředků na přístrojové vybavení a zaslala je ústavům AV ČR prostřednictvím hromadného dopisu. Souhlasila také s tím, aby funkční období Rady pro nákladné přístroje skončilo ke dni ukončení funkčního období Akademické rady (březen 2013).

Předsedou Dozorčí rady Ústavu chemických procesů AV ČR, v. v. i., byl jmenován prof. Ing. Vladimír Mareček, DrSc., s účinností od 11. září 2011 na pětileté funkční období, tj. do 10. září 2016. Předsedou Dozorčí rady Ústavu experimentální medicíny AV ČR, v. v. i., byl jmenován prof. Ing. Petr Ráb, DrSc., s účinností od 11. září 2011 na pětileté funkční období, tj. do 10. září 2016. Místopředsedou Dozorčí rady Ústavu jaderné fyziky AV ČR, v. v. i., byl jmenován Ing. Jana Štursa s účinností od 7. června 2011 na pětileté funkční období, tj. do 6. června 2016. Členem Dozorčí rady Ústavu informatiky AV ČR, v. v. i., byl jmenován RNDr. Pavel Krejčí, CSc., s účinností od 11. října 2011 na pětileté funkční období, tj. do 10. října 2016.

Akademická rada souhlasila se zásadami pro převzetí záštity Akademií věd ČR, které byly zveřejněny v interních normách a na webových stránkách AV ČR. Byla zpracována pravidla pro používání loga Akademie věd České republiky, která jsou zveřejněna v interních normách a na webových stránkách AV ČR.

V souladu se zákonem o veřejných výzkumných institucích Akademická rada projednávala návrhy pracovišť AV ČR na pronájem, prodloužení pronájmů, smlouvy o smlouvách budoucích, smlouvy o rezervaci pozemků, převody pozemků, smlouvy o výpůjčce, o bezúplatném převodu pozemků, směně pozemků a další úkony související s nakládáním s nemovitým majetkem pracovišť AV ČR a ve správě AV ČR. Souhlasila se Strategií hospodaření s bytovým fondem AV ČR a schválila novou směrnici „Pravidla přidělování bytů, startovacích bytů a vybra-

ných ubytovacích jednotek ve vlastnictví SSČ“, která byla vydána v interních normách AV ČR.

V oblasti informačních technologií byla Akademická rada seznámena s aktuálním stavem počítačových sítí AV ČR. Rychle se rozvíjejí sítě bezdrátové, např. EDUROAM, umožňující mobilním pracovníkům snadné připojení do „cizí“ hostitelské sítě. Sítě EDUROAM jsou funkční již v několika areálech a pracovištích AV ČR. Celou síť AV ČR čeká zásadní přestavba – přechod na nový síťový protokol IPv6. V současné době mají větší areály již přiděleny bloky adres IPv6 a páteřní uzly sítě jsou na provoz IPv6 připraveny. Také bylo prodlouženo Licenční ujednání mezi Akademií věd ČR a Adobe Systems, které poskytuje možnost nákupu produktů Adobe (např. Adobe Acrobat, Adobe Photoshop) za snížené ceny. Sčítání nákupů ústavů AV ČR jim umožňuje využívat dosaženou cenovou hladinu po celou dobu běhu licenčního programu.

Akademická rada souhlasila s výroční zprávou Rady vědeckých společností ČR (RVS) za rok 2010. Společnosti samy nebo s podporou či přímou spoluúčastí RVS organizovaly a spolupořádaly celkem 485 mezinárodních a národních kongresů, konferencí a seminářů. Z toho bylo 82 společných česko-slovenských akcí. Dále více než tisíce akcí podporovaly výuku na základních, středních i vysokých školách formou matematických, chemických, přírodovědných či astronomických olympiád a jiných soutěží.

V rámci plánovaných veřejnosprávních kontrol projednala Akademická rada výsledky kontroly hospodaření a přijala příslušná opatření k nápravě zjištěných nedostatků v Etnologickém ústavu AV ČR, v. v. i., v Ústavu biologie obratlovců AV ČR, v. v. i., v Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, v. v. i., a v Ústavu molekulární genetiky AV ČR, v. v. i.

Praha 14. listopadu 2011

Akademická rada AV ČR